

POSUDEK OPONENTA na diplomovou práci

Autorka: Martina Šumavská

Téma: Nebezpečné pronásledování – trestněprávní a kriminologická hlediska

Tématem předložené diplomové práce je velice zajímavá a aktuální problematika nebezpečného pronásledování, neboli stalkingu. Z hlediska právní úpravy jde o téma relativně nové a v literatuře dosud příliš nezpracované, byť je nutno též dodat, že do jisté míry jde i o tematiku „módní“. Z tohoto pohledu je volba tématu diplomové práce jistě chválná, neboť jeho zpracování může napomoci jeho lepšímu porozumění.

Diplomová práce o 67 stranách vlastního textu je členěna do osmi hlavních částí: Úvod; 1. Pojem nebezpečného pronásledování; 2. Nebezpečné pronásledování – kriminologická hlediska; 3. Nebezpečné pronásledování - trestněprávní hlediska; 4. Trestněprocesní problematika; 5. Případové studie; 6. Shrnutí, doporučení, úvahy de lege ferenda; Závěr. Práce dále obsahuje anglické resumé a seznam použité literatury.

Po formální a jazykové stránce je práce na velmi dobré úrovni, a to včetně poznámkového aparátu a odkazů na použitou literaturu a další zdroje.

Rovněž obsahové zpracování tématu je možno hodnotit pozitivně. Diplomantka využívá přiměřeného rozsahu odborné literatury různého charakteru a na základě ní dospívá k poměrně solidnímu rozboru předmětné problematiky. Dostatečně vymezuje pojem nebezpečného pronásledování, což následně umožňuje čtenáři lépe identifikovat jednotlivé případy stalkingu. Zároveň zmiňuje i možnosti reakce na tuto trestnou činnost jak ze strany orgánů činných v trestním řízení, tak i ze strany samotné oběti. Práce se zabývá i otázkami pomoci obětem stalkingu.

Diplomantka se poměrně podrobně věnuje pachatelům nebezpečného pronásledování z hlediska kriminologické typologie, kde prezentuje řadu přístupů k taxonomii těchto pachatelů. Neopomíná však ani osobu oběti, především se pak zaměřuje na nejtypičtější újmy, které oběti stalkingu působí, a dále na možnosti předcházení nebezpečnému pronásledování a také na pomoc obětem stalkingu.

V rozboru trestněprávní úpravy se kromě vlastní analýzy ustanovení § 354 TrZ zabývá i porovnáním právní úpravy před 1. 1. 2010 a od 1. 1. 2010, neboť již před přijetím nového trestního zákoníku obsahujícího zvláštní ustanovení o nebezpečném pronásledování

existovaly trestněprávní nástroje pro postih stalkingu, resp. jeho projevů. K trestněprávní rozboru bych měla určitou připomínku k tomu, že se dle mého názoru poněkud překrývá rozbor na str. 31 – 36 s kapitolou 3.3 (str. 38n). Systematicky vhodnější by zřejmě bylo spojit tyto partie do jedné kapitoly. Diplomantka se také mohla blíže věnovat vztahu ustanovení o nebezpečném pronásledování k trestnému činu nebezpečného vyhrožování.

Pokud jde o analýzu trestněprocesních aspektů nebezpečného pronásledování, diplomantka uvádí patrně ta nejdůležitější specifika objasňování trestních věcí týkajících se stalkingu. Diplomantka se zde věnuje především institutu vykázání a zmiňuje rovněž v této souvislosti věcný záměr trestního řádu, který obsahuje i návrh na zavedení předběžných opatření v trestním řízení.

Poměrně zajímavé jsou případové studie, které rozebírají některé v praxi řešené případy nebezpečného pronásledování.

Celkově je možno konstatovat, že diplomantka svůj diplomový úkol v podobě diplomové práce zvládla na velice dobré úrovni, a proto doporučuji předloženou diplomovou práci k ústní obhajobě.

Otázky pro ústní obhajobu:

1. Jaký je vzájemný vztah ustanovení § 354 a § 353 TrZ?
2. Jaké mají nyní orgány činné v trestním řízení možnosti zamezit obviněnému např. kontaktu s poškozeným, pomineme-li vzetí obviněného do vazby?
3. Jsou kromě ustanovení trestního řádu týkajících se poškozeného v českém právním řádu zohledněny oběti trestných činů?

Návrh klasifikace: velmi dobře, příp. výborně

V Plzni dne 29. srpna 2012

JUDr. Simona Stočesová, Ph.D., LL.M.